

Pod Ostródą [na polach bitwy grunwaldzkiej]¹, 16 lipca 1410

Król Władysław [Jagiello] informuje radę miasta Torunia i innych miast ziemi chełmińskiej, że w dniu 15 lipca [1410] stoczył zwycięską bitwę z wielkim mistrzem [zakonu krzyżackiego Ulrykiem von Jungingenem]. W jej wyniku zginął [wspomniany] wielki mistrz, [wielki] marszałek [Zakonu i komtur królewiecki Fryderyk von Wallenrode] i [inni] liczni dostojnicy [krzyżaccy]. Domaga się od adresatów podporządkowania swej władzy i złożenia hołdu. W zamian obiecuje zachowanie im wszystkich praw i przywilejów oraz nadanie nowych, w miarę możliwości. Król oświadcza także, że jeśli adresaci nie spełnią jego życzeń doloży wszelkich starań, aby ich poddać swojej władzy. Wówczas wszakże nie mogą liczyć na jego łaskę.

Kop.: GSPK, XX. HA, OBA, nr 1332, pap., łac., wym. 300 × 230 mm, spisana pismem z pierwszej dekady XV w., przetarcia w miejscach złożenia listu, in dorso notatka w języku łac. pismem tożsamym z pismem, którym sporządzono kop.: Copia litterarum regis Polonie | ipsis civibus Thorunensis civitatis | dominica die ante festum Marie Magdalene | {obla} anno MCCCC^o decimo oblatarum.

Wyd.: CDL, s. 115, 116; Toeppen, Bd. 1, s. 143.

Reg.: Skarbiec, t. 1, nr 933; RHD 1/1, nr 1332.

^aWladislaus Dei gracia rex Polonie, Lythwanie princeps supremus et heres Russie etc. | Providis viris magistris civium, consulibus, rectoribus Thorunensibus et aliarum terre Colmensis | civitatum, nobis sincere dilectis, graciam et continuum (favoris^b) incrementum! Providi, sincere nobis | dilecti! Noveritis nos cum magistro generali² et ipsius Ordine, qui nobis pacis federa perpetua nobis [s] non sunt veriti infringere et alias irrogari iniurias feria tertia in die sancto Divisionis Apostolorum [15 lipca 1410] conflictum habuisse congressuum et eos in virtute Altissimi debuisse [s] et prostrasse. Ubi magister generalis vester et marschalcus³ cum aliis multis conpreceptoribus suis in ore gladii defecerunt. Ne itaque vos et bona vestra incendiis, amplioribus incomodis et dispendiis conturbemus, quod invitis et cum omni molestia facere nos oportet, universitatem vestram desideranter requirimus, quatenus ad tollendum huiusmodi incomoda nobis fidelitatis omagium facere velitis et prestare. Nos quoque vos volumus circa omnia et singula jura, immunitates, libertates, consuetudines et privilegia vestra firmiter conservare et ea, quantum possibile fuerit, reformare et prosequi favoribus graciosis et benignis. Sin autem huiusmodi desiderii nostris nolueritis parere et consentire ista (vice^c) omnibus {qu} modis, quibus poterimus, studebimus vos subiugare nostre diccioni, tunc enim beneficium gracie nostre difficulter possetis prosequi et habere. Datum prope Ostrobog⁴ [s] feria III^a in crastino Divisionis Apostolorum anno M^o CCCC^o decimo.

Relacio domini Nicolai | Regni Polonie vicecancellarii⁴.

^a Inicjał wysokości ok. 5 wersów.

^b Nadpisane bez znaku wstawienia.

^c Jw.

¹ Miejsce wystawienia listu zostało wprawdzie zniekształcone w kopii, ale odpowiada miejscu wystawienia innego listu królewskiego sporządzonego w tym samym dniu i miejscu (prope Hastenrode in campo prelii), zob. S. Józwiak, K. Kwiatkowski, A. Szweda, S. Szybkowski, *Wojna Polski i Litwy z zakonem krzyżackim w latach 1409–1411*, Malbork 2010, s. 457, 458.

² Tj. Ulryk von Jungingen, rybicki w Mortągu 1383, kompan wielkiego marszałka 1387–1390, podkompan wielkiego mistrza 1392, wójt sambijski 1393–1396, komtur bałgijski 1396–1404,

wielki marszałek 1404–1407, wielki mistrz zakonu krzyżackiego 1407–1410, zginął w bitwie pod Grunwaldem (Hochmeister, s. 106–114; Jähnig, s. 289, 292, 296; Heckmann, s. 151, 156, 210, 212, 274, 228, 329).

³ Fryderyk von Wallenrode, wójt tczewski 1392–1393, komtur ryński 1393–1394, komtur brodnicki 1396–1404, komtur gniewski 1404–1407, wielki marszałek i komtur królewiecki 1407–1410 (Jähnig, s. 292, 298, 303, 312, 321; Heckmann, s. 210, 375, 405, 443, 466).

⁴ Ostróda (niem. Osterode), miasto, gmina loco, powiat ostródzki, woj. warmińsko-mazurskie, w państwie krzyżackim siedziba komturii.

⁵ Mikołaj Trąba, pisarz królewski od 1390, prałat i kanonik licznych kapituł, podkanclerzy Królestwa 1403–1412, arcybiskup halicki 1410–1412, arcybiskup gnieźnieński 1412–1422 (T. Silnicki, *Arcybiskup Mikołaj Trąba*, Warszawa 1954; UC, s. 106, 210; Sułkowska *Dokumenty*, s. 264–266; *Krzyżaniakowa Kancelaria*, s. 39–43, zob. też Mikołaj Trąba – mąż stanu i prymas Polski. *Materiały z konferencji, Sandomierz, 13–14 czerwca 2008 roku*, red. F. Kiryk, Z. Noga, Kraków 2000).